

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **V. G.** pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. augusta 2012 v Bratislave dovolanie obvineného **V. G.**, zastúpeného obhajkyňou JUDr. M. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 23. februára 2011, sp. zn. 23To 20/2010, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **V. G.**
sa o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 13. novembra 2009 sp. zn. 2T 197/2008 bol obvinený **V. G.** uznaný v bode 1/ za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a v bode 2/ zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/ dňa 16.03.2007 o 11.30 hod. v reštaurácii H. v P. na K. ulici č. X. pristúpil k stolu, za ktorým sedel poškodený **B. V.** a päťou ho najmenej trikrát udrel do oblasti hlavy, v dôsledku čoho poškodený utrpel zranenie – pomliaždenie nosa ťažšieho stupňa spojené s krvácaním, pomliaždenie hlavy v oblasti ľavej čelovo temennej oblasti ľahkého stupňa a pomliaždenie hlavy v temennej oblasti, čo si vyžiadalo u poškodeného narušenie obvyklého spôsobu života počas 11 dní,

2/ v snahe pôsobiť na stranu trestného konania – svedka v trestnej veci Oddelenia skráteneho vyšetrovania Prievidza sp. zn. ORP 810/1-OSV-PD-2007 dňa 21.03.2007 o 15.30 hod. na N. S. v P. prišiel k stánku novinovej služby, v ktorom sedel poškodený L. Ž. a povedal mu, že dňa 16.03.2007 mu v H. tiež mohol rozbiť nos, že svedok „nevidel“, že sa pohol zo stoličky, že obžalovaný vie, kadiaľ chodí svedok do roboty a z roboty a svedok môže ísť na týždeň ležať na psychiatriu, navrhuje svedkovi, aby sa dohodli, lebo aj on môže potrebovať v budúcnosti pomoc, že bude ešte vypočúvaný vo veci ORP 810/1-OSV-PD-2007 a aby vypovedal v prospech obžalovaného, že sa obžalovaný skutku v H. dňa 16.03.2007 nedopustil, pričom tieto verbálne hrozby vzbudili u svedka dôvodnú obavu, že ho obžalovaný môže napadnúť.

Za to bol obvinený V. G. odsúdený podľa § 344 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 7, § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody **vo výmere 4 (štyri) roky a 7 (sedem) mesiacov**, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný uhradiť Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Krajská pobočka Trenčín, pracovisko Prievidza, škodu vo výške 29,87 Eur a poškodený B. V. bol podľa § 288 ods. 1 Tr. por. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občianskoprávných.

Tým istým rozsudkom bol obvinený V. G. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa v mesiaci november 2006 do 16.03.2007 pri náhodných stretnutiach v meste P. sa opakovane vyhrážal B. V. zabitím a fyzickou likvidáciou, čím v poškodenom vzbudil dôvodnú obavu, že svoje hrozby splní a poškodený dňa 16.03.2007 vec oznámil na Okresnom riaditeľstve PZ v Prievidzi.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie ihneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 281 p.v.), ktoré odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne. V dôvodoch odvolania vytýkal súdu, že vykonané dôkazy vyhodnotil jednostranne v jeho neprospech,

spochybňoval vierohodnosť výpovede poškodených a navrhol napadnutý rozsudok v jeho odsudzujúcej časti zrušiť a jeho oslobodiť.

V dôsledku včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Trenčíne, ktorý na verejnom zasadnutí 23. februára 2011 uznesením sp. zn. 23To 20/2010 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 23. februára 2011, pričom obvinený napriek výzvam výkon uloženého trestu do konania neverejného zasadnutia o dovolaní nenastúpil.

Odpis uznesenia Krajského súdu v Trenčíne obvinený prevzal 29. marca 2011, jeho obhajca 17. marca 2011, prokurátor prevzal uznesenie 16. marca 2011 a poškodené strany 18. resp. 22. marca 2011 (č.l. 342).

Okresný súd Prievidza 23. júla 2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného V. G., ktoré podal prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. M. B.. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 10. mája 2012 a smeruje proti vyššie citovanému uzneseniu krajského súdu, pričom obvinený uplatnil dôvody dovolania uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/, i/ Tr. por.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. videl v tom, že pri rozhodovaní o treste konajúci súd použil ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. por. (asperačnú zásadu) a neaplikoval článok 6 ods. 1, 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11. V zmysle zásady práva na spravodlivý proces nepovažuje použitie tzv. asperačnej zásady s prihliadnutím na výšku trestnej sadzby odňatia slobody napadnutým rozsudkom za spravodlivé. Poukazoval na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého má trest postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Doposiaľ súdne trestaný nebol a vzhľadom na jeho predchádzajúci spôsob života ho nemožno zaradiť do kategórie nebezpečných zločincov a ani iné okolnosti neodôvodňujú sprísnenie trestu podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Súd mal aplikovať článok 6 ods. 1, 3 Dohovoru a § 41 ods. 1 Tr. zák., preto považuje uložený trest za neprimeraný.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uviedol, že konania kladeného mu za vinu v napadnutom rozhodnutí sa nedopustil. Znovu ako v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa sa podrobne zaoberal jednotlivými dôkazmi vykonanými v priebehu trestného konania. Poukázal na rozpory vo výpovedi poškodených a opakovane namietal spôsob akým súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy. Podľa jeho názoru súdy porušili zásadu spravodlivého procesu, pretože jednotlivé dôkazy hodnotili zásadne v jeho neprospech, a preto je rozhodnutie založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom právnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, čím je daný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V závere svojho dovolania navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v jeho neprospech, navrhol napadnuté uznesenie ako aj rozsudok okresného súdu zrušiť vo výroku o vine a treste a vec prikázať Okresnému súdu Prievidza, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Samosudca súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného v lehote, ktorú im určil, vyjadriť. Uvedenú možnosť využil okresný prokurátor, ktorý vo svojom vyjadrení z 13. júla 2012 (č.l. 363-364) navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože neboli splnené podmienky dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd opätovne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zřejmé, že dovolanie nie je určené

k náprave akýchkoľvek chýb. Tie sú taxatívne vymenované v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. a úlohou dovolacieho súdu je predovšetkým posúdiť, či námietky obvineného uvedené v dovolaní obsahovo skutočne napĺňajú niektorý z dovolacích dôvodov uvedených v dovolaní.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie. Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti (§ 371 ods. 4 veta prvá Tr. por.). Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Obvinený V. G., ako bolo vyššie konštatované, uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku možno dovolaním namietat' výlučne právne pochybenia. Spochybňovanie správnosti skutkových zistení nie je možné zahrňovať do zákonom vymedzeného okruhu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por., nakoľko dovolací súd je vždy viazaný skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa resp. súdu odvolacieho a skutkový stav zistený týmito súdmi je pre dovolací súd východiskom pri posudzovaní skutku z hľadiska hmotného práva.

V rámci tohto uplatneného dovolacieho dôvodu možno namietat', že skutok zistený súdmi nižšieho stupňa, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci sa o trestný čin nejedná, alebo ide o iný trestný čin, než z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Na podklade uvedeného dovolacieho dôvodu preto nie je možné preskúmavať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. Rovnako nie je možné preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia

dôkazov v zmysle § 2 ods. 10, 12 Tr. por., pretože táto činnosť súdu spočíva v aplikácii procesných ustanovení a nie v aplikácii hmotného práva.

Z obsahu dovolania obvineného vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu obvinený uplatnil výlučne námietky, ktoré smerovali proti spôsobu hodnotenia dôkazov a správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa. V podstate spochybňoval súdmi ustálený skutkový stav a následne predostrel vlastnú verziu skutku založenú na inom, pre neho priaznivom hodnotení dôkazov. Základ jeho dovolania tvorí hodnotenie výpovede poškodených B. V. a L. Ž., vlastne spochybňuje ich vierohodnosť. Dovolací súd posudzujúc obsah týchto námietok v kontexte vyššie uvedeného konštatuje, že námietky obvineného stoja zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. To platí nielen pre všetky skutkové námietky obvineného, ale aj pre námietku nesprávneho právneho posúdenia skutku pod bodom 2/ napadnutého rozsudku súdu, lebo aj túto zdanlivo právnu námietku obvinený V. G. primárne založil na iných ako súdmi nižšieho stupňa ustálených skutkových zisteniach. Skôr ako o právnu námietku ide o skrytú snahu obvineného, aby vykonané dôkazy a skutkový stav boli vyhodnotené v jeho prospech.

Pre úplnosť treba uviesť, že skutky, tak ako boli súdom prvého stupňa zistené a popísané v bode 1/, 2/ výroku rozsudku, boli týmto súdom aj správne právne kvalifikované ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. (v bode 1) a zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.

Obvinený uplatňoval i dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. V zmysle tohto ustanovenia možno dovolanie podať, ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

V posudzovanej veci bol obvinený odsúdený za viac trestných činov, z ktorých jeden bol zločin, preto bolo potrebné ukladať obvinenému úhrnný trest odňatia slobody v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 41 ods. 1, 2 Tr. zák., teda ukladať trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný a zároveň zvýšiť

hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. Súd musel obligatórne použiť tzv. asperačnú zásadu t.j. zásadu zostrenia najprísnejšieho trestu.

Najprísnejšie trestným v danom prípade je zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., na ktorý zákonodarca ustanovil trestnú sadzbu odňatia slobody na 1 rok až 6 rokov. Vzhľadom na vyššie uvedenú zásadu v prípade obvineného prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rozpätí **od 4 rokov a 6 mesiacov do 8 rokov**.

V posudzovanom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody 4 roky a 7 mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že obvinenému bol uložený trest na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Za danej situácie potom nemožno považovať trest uložený obvinenému za neprimerane prísny. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že pochybenie súdov spočívajúce v nesprávnom uložení druhu trestu a jeho výmery v súvislosti s nesprávnym vyhodnotením kritérií uvedených v § 34 až 41 Tr. zák. a následným uložením neprimerane prísneho alebo naopak mierneho trestu, nemožno namietat' prostredníctvom tohto ani iného dovolacieho dôvodu.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený poukazoval na článok 6 ods. 1, 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11 (ďalej len Dohovor), ktorého ustanovenia vzhľadom na článok 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústavy) majú prednosť pred zákonom. V tejto súvislosti sa odvolával aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

S názorom obvineného, že medzinárodné zmluvy o ľudských právach majú prednosť pred zákonom treba súhlasiť, avšak obvinený poukazoval na článok 6 ods. 1, 3 Dohovoru, ktorý zabezpečuje každému právo na spravodlivé súdne konanie. Netýka sa ukladania trestov. Právo na spravodlivý proces je mimo rámca dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu by bolo možné namietat' iba prostredníctvom článku 3 Dohovoru, z ktorého vyplýva, že nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, čo sa však v prípade obvineného nestalo. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že Dohovor ponecháva zmluvným štátom voľnosť pri určení trestných sankcií, podmienok ich ukladania a výkonu či stanovenie hraníc

trestných sadziieb. Limitujúcim ustanovením v tomto smere je iba vyššie citovaný článok 3 zakazujúci mučenie či ponížujúce zaobchádzanie alebo tresty. Otázka primeranosti trestu odňatia slobody nespadá pod ustanovenia Dohovoru a jeho úlohou nie je rozhodovať o primeranosti výšky trestu v konkrétnom prípade.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V posudzovanom prípade, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/, i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného V. G. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. augusta 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová